

התעמרות בעבודה

בעקבות שני פס"ד אשר ניתנו השנה, ע"י כב' השופטת פרוז'ינין דיתה, התגברה המודעות להעסקה פוגענית, הנקראת גם 'התנכלות תעסוקתית' או 'התעמרות במקום העבודה', אשר נדונו במסגרת התביעות, אשר הוגשו ע"י, עובדים לשעבר במעון ראש הממשלה, מר מני נפתלי וגיא אליהו, אשר בעניינם, התנכלות תעסוקתית הוגדרה, כהתנהגות מטרידה, משפילה המלווה בצעקות, פגיעה במעמדם של העובדים, קללות, האשמות שווא, התנהגות אימפולסיבית והרסנית כאשר אין המדובר במקרה חד פעמי אלא, בחשיפה מתמשכת וכיוצ"ב.

חשוב לדעת, כי האיסור על העסקה פוגענית, טרם עוגן בחקיקה הישראלית, וכי "הצעת חוק למניעת התעמרות בעבודה", עברה בקריאה טרומית בלבד וטרם נכנסה לתוקף. בדברי ההסבר של ההצעה הוסבר, כי התעמרות במסגרת העבודה, היא התנהגות פוגענית, באופן חוזר ונשנה היוצרת סביבה עוינת, תוך פגיעה בכבוד האדם, בחירותו, ברווחתו ביכולתו לבצע את עבודתו ובתפקודו המקצועי ולעיתים אף בבריאותו הגופנית או הנפשית של העובד.

בפסק הדין בעניין גיא אליהו, ביה"ד קבע, כי היה חשוף להעסקה פוגענית, אשר באה לידי ביטוי בנזיפות, צעקות, השפלות, דרישות מוגזמות, אווירה של פחד, שעות עבודה מרובות, ונוכח התנכלות זו נפסקו 75,000 ₪ בגין עוגמת נפש. בעניין מני נפתלי, נוכח התנכלות תעסוקתית כלפיו נפסקו 80,000 ₪, בגין עוגמת נפש.

הנה כי כן, מכח הפסיקה הוכרה, חובת המעסיק לספק סביבת עבודה שאינה פוגענית, סביבה מכבדת, בטוחה ומקצועית. מנגד, יש לזכור, כי יחסי עבודה, מעצם טבעם מאופיינים בעימותים וחיכוכים ולפיכך, לא כל פגיעה בעובד מהווה "התעמרות" או "התנכלות". מתן חוות דעת שלילית לעובד, תוך שמירה על כבודו לא תיחשב כהתעמרות כל זמן שלא היה מדובר בחשיפה מתמשכת.

על אף שהצעת החוק עדיין בחיתוליה וטרם נכנסה לתוקף, האיסור על התעמרות והתנכלות בעבודה, פותח ע"י ביה"ד האזוריים, אשר קבעו, כי התעמרות בעבודה, מקנה פיצוי מכח עילות של עוגמת נפש וחוסר תום לב, המחייבים את המעסיק ו/או מזמין השירות, לשמור על כבוד העובדים ועל סביבת העבודה שלהם.

המדינה הגישה ערעור על פס"ד בעניין מני נפתלי, בטענה כי בשל העובדה כי עוולה זו טרם קיימת בדין הישראלי וכי הצעת החוק למניעת התעמרות בעבודה עברה בקריאה טרומית בלבד לא ניתן להצמיח עילת תביעה. המילה האחרונה נתונה בידי ביה"ד הארצי אשר על שולחנו מונח הערעור אולם, ניתן להניח כי פס"ד האזורי, יוותר על כנו.